กรมพัฒนาที่ดิน
เลขที่ ๗๗๒๕
วันที่ ๕ มิ.ย. ๖๒
เวลา ๐๙.๐๐น.

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ โทร. ๐๒-๒๘๑๙๙๕๙

ที่ กษ ๐๒๑๒/ว ๖๖๓ **วันที่** ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การเฝ้าระวังสถานการณ์ภัยแล้งต่อเนื่อง

เรียน อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

ด้วยศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร (กษ.) ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมรับทราบข้อมูลการประกาศการเข้าสู่ฤดูฝนของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๖๒ การคาดการณ์ปริมาณฝนในช่วงฤดูฝน สถานการณ์น้ำและแผนการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน พื้นที่เป้าหมายส่งเสริมการปลูกข้าว ภายใต้แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปี ๒๕๖๒/๖๓ รอบที่ ๑ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. สภาพอากาศ

๑.๑ ประกาศการเข้าสู่ฤดูฝนของประเทศไทย พ.ศ.๒๕๖๒ จะเริ่มขึ้นในวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนตุลาคม และบางช่วงของฤดูฝนปีนี้โดยเฉพาะช่วงปลายเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม จะมีการกระจายตัวของฝนไม่สม่ำเสมอและมีปริมาณฝนน้อย ซึ่งจะส่งผลให้มีน้ำไม่เพียงพอสำหรับการเกษตรในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะนอกเขตชลประทาน ส่วนในช่วงเดือนสิงหาคมถึงกันยายน จะมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และหนักมากในบางแห่ง อาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก และน้ำล้นตลิ่งในบางแห่ง ส่วนภาคใต้โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกจะมีฝนตกต่อไปอีกถึงกลางเดือนมกราคม

๑.๒ ปริมาณฝนรวมของทั้งประเทศจะน้อยกว่าค่าปกติ ประมาณร้อยละ ๕-๑๐ และจะน้อยกว่าปีที่แล้ว (ปีที่แล้วน้อยกว่าค่าปกติร้อยละ ๓) สำหรับช่วงต้นฤดูฝน (ประมาณกลางพฤษภาคม ถึง มิถุนายน) ปริมาณฝนรวมจะต่ำกว่าค่าปกติ ส่วนช่วงกลางฤดูฝน (กรกฎาคม ถึง สิงหาคม) และช่วงปลายฤดูฝน (กันยายน–กลางตุลาคม) ปริมาณฝนรวมส่วนใหญ่จะใกล้เคียงค่าปกติ

๑.๓ คาดการณ์ว่าจะมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทย จำนวน ๑ ลูก โดยมีโอกาสสูงที่จะเคลื่อนผ่านบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือในช่วงเดือนสิงหาคมหรือกันยายน

๑.๔ คาดการณ์ปรากฏการณ์เอลนีโญกำลังอ่อนมีแนวโน้มที่จะเกิดต่อเนื่องไปจนถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ ส่งผลให้อุณหภูมิจะสูงกว่าค่าปกติ ปริมาณฝนจะต่ำกว่าค่าปกติ ๑๐-๒๐ %

๒. สถานการณ์น้ำ ปริมาณน้ำใช้การได้ (ณ วันที่ ๑ พ.ค. ๖๒) จำนวน ๑๘,๖๒๖ ล้าน ลบ.ม. วางแผนจัดสรรน้ำ (๑ พ.ค. – ๓๑ ต.ค. ๖๒) จำนวน ๓๑,๐๐๘.๓๕ ล้าน ลบ.ม. จัดสรรแล้ว (ณ วันที่ ๑๙ พ.ค. ๖๒) จำนวน ๒,๔๑๐.๒๘ (๘%) ทั้งนี้ สนับสนุนการอุปโภค-บริโภค และรักษาระบบนิเวศน์ วันละ ๑๘ ล้าน ลบ.ม.

๓. การบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน เพื่อให้ปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำมีเพียงพอสำหรับการใช้น้ำตลอดฤดูฝน และเก็บกักไว้ใช้ในฤดูแล้งที่จะถึง กรมชลประทานพิจารณาดำเนินการดังนี้

๓.๑ จัดสรรน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและรักษาระบบนิเวศให้เพียงพอตลอดทั้งปี

๓.๒ การส่งเสริมการปลูกพืชฤดูฝนให้ใช้น้ำฝนเป็นหลักใช้น้ำชลประทานเสริมกรณีฝนทิ้งช่วงเท่านั้น

๓.๓ บริหารจัดการน้ำท่าให้มีประสิทธิภาพสูงสุดด้วยระบบและอาคารชลประทาน

๓.๔ ดำเนินการเก็บกักน้ำในเขื่อนให้มากที่สุด ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์เก็บกักน้ำต่ำสุดตามช่วงเวลา เพื่อความมั่นคงด้านการอุปโภค-บริโภค และรักษาระบบนิเวศ

๓.๕ วางแผนป้องกันและบรรเทาอุทกภัย

สน.รธพปก.
เลขที่รับ ๕๕๗
วันที่ - ๕ มิ.ย. ๒๕๖๒
เวลา ๑๑.๐๕

เรียน อชพ. ผ่าน รชพ. ขร.

เพื่อโปรดพิจารณาเห็นสมควรให้ กผง. กนผ. สพข. และ สพอ. ทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นายมนนาท ภู่กรรณ์)
เลขานุการกรม
- ๕ มิ.ย. ๒๕๖๒

ดำเนินการตามเสนอ

(นายถวิล มั่งนุ้ย)
รองอธิบดีด้านปฏิบัติการ
รักษาราชการแทน รองอธิบดีด้านบริหาร
ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
- ๕ มิ.ย. ๒๕๖๒

๔. พื้นที่เป้าหมายส่งเสริมการปลูกข้าว ปี ๒๕๖๒/๖๓ รอบที่ ๑ จำนวน ๕๘.๙๙ ล้านไร่ แบ่งเป็น ในเขตชลประทาน ๑๖.๑๙ ล้านไร่ นอกเขตชลประทาน ๔๒.๘๐ ล้านไร่
รายละเอียดตามเอกสารแนบ

จากการคาดการณ์ปริมาณฝนของกรมอุตุนิยมวิทยาว่า ช่วงปลายเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม จะมีการกระจายตัวของฝนไม่สม่ำเสมอและมีปริมาณฝนน้อย ซึ่งจะส่งผลให้มีน้ำไม่เพียงพอสำหรับการเกษตรในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะนอกเขตชลประทาน และคาดการณ์พื้นที่ที่จะมีปริมาณฝนน้อย ในพื้นที่ ๒๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ อุตรดิตถ์ สุโขทัย ตาก พิษณุโลก กำแพงเพชร ขอนแก่น ชัยภูมิ ร้อยเอ็ด นครราชสีมา บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี สระแก้ว ชลบุรี(พัทยา) จันทบุรี ตราด เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี ในการนี้ เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบข้อมูลดังกล่าวข้างต้น เพื่อวางแผนการเริ่มการเพาะปลูกข้าว ซึ่งมีความเสี่ยงที่อาจจะเกิดความเสียหายได้ และให้ติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์และประเมินความเสี่ยงภัยแล้งอย่างต่อเนื่องจนกว่าสถานการณ์น้ำในจังหวัดจะเข้าสู่ภาวะปกติ มีน้ำเพื่อกิจกรรม อุปโภค-บริโภค รักษาระบบนิเวศ และการเกษตร ได้เพียงพอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

(นายสุรจิตต์ อินทรชิต)
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์